

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 2 lutego 2024 r.

Poz. 678

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.12.2024.MŁ WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 1 lutego 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

uchwały nr LXVII/612/23 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży oraz zasad udzielania stypendiów motywacyjnych na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże.

UZASADNIENIE

W dniu 28 grudnia 2023 r. Rada Gminy Dobrzyniewo Duże podjęła uchwałę Nr LXVII/612/23 w sprawie Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży oraz zasad udzielania stypendiów motywacyjnych na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże, która w dniu 5 stycznia 2024 r. wpłynęła do organu nadzoru.

Analizowana uchwała podjęta została na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.) i art. 90t ust. 1 i 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2022 poz. 2230 z późn. zm.), dalej jako „ustawa”.

Zgodnie z art. 90t ust. 1 ustawy, jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy:

- 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży,
- 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Zgodnie z art. 90t ust. 4 ustawy w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

W ocenie organu nadzoru, organ stanowiący nie może zrealizować upoważnienia wynikającego z art. 90t ust. 4 ustawy bez wcześniejszej realizacji art. 90t ust. 1 ustawy, a więc bez przyjęcia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Rada gminy powinna więc w pierwszej kolejności przyjąć program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, o którym mowa w art. 90t ust. 1 ustawie o systemie oświaty. Dopiero w następstwie przyjęcia powyższego aktu i w celu jego realizacji, rada określa szczegółowe warunki, na jakich jest udzielana stosowna pomoc, formy i zakres tej pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach. Uchwalenie regulacji

stypendialnej bez poprzedzenia jej aktem, o którym mowa w art. 90t ust. 4 ustawy w sposób istotny narusza prawo, co uzasadnia stwierdzenie jej nieważności w całości. Podejmowana na podstawie art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, uchwała ma jedynie charakter programowy i nie jest aktem generalnym, powszechnym i abstrakcyjnym, a tym samym nie powinna podlegać publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Aktem mającym przymioty prawa miejscowego będzie niewątpliwie uchwała podjęta przez radę powiatu na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że w § 4 załącznika nr 2 do ww. uchwały Rada Gminy w sposób istotny ograniczyła krąg podmiotów uprawnianych do wystąpienia z wnioskiem o przyznanie stypendium, wykluczając tym samym np. pełnoletnich uczniów lub rodziców uczniów, co stanowi o uregulowaniu trybu postępowania z istotnym naruszeniem art. 90t ust. 4 ustawy (vide: wyrok WSA w Olsztynie z dnia 29 czerwca 2021 r., sygn. akt II SA/Ol 290/21).

Z § 4 ust. 3 załącznika nr 2 do uchwały wynika obowiązek złożenia wniosku na konkretnym formularzu, stanowiącym załącznik do Regulaminu. W ocenie organu nadzoru, taka regulacja nie znajduje uzasadnienia. Wprowadzenie przez uchwałodawcę wzoru wniosku o przyznanie stypendium nie może stwarzać formalnej bariery lub istotnego utrudnienia w uzyskaniu należnej pomocy (stypendium/nagrody). W szczególności złożenie wniosku na takim wzorze nie może stanowić przesłanki warunkującej merytoryczne rozpoznanie wniosku (WSA w Olsztynie z dnia 2 lutego 2021 r., sygn. akt II SA/Ol 961/20).

Rada gminy w § 5 załącznika nr 2 uchwały uregulowała powołanie komisji stypendialnej. Postanowienie to jest niezgodne z obowiązującymi przepisami. Przepis art. 90t ust. 4 ustawy nie daje bowiem podstawy do powoływania przez radę innych podmiotów (komisji), których celem działania miałyby być wybór uczniów do uzyskania stypendium. Takie działanie przekracza upoważnienie ustawowe udzielone organowi i stoi w sprzeczności z ustawą i zasadami legislacji. Uprawnienie do powołania komisji weryfikującej wnioski o przyznanie stypendium należy wyłącznie do uprawnień organu wykonawczego, w przypadku uznania, że powołanie takiej komisji przyczyni się do prawidłowego wykonania uchwały.

Zauważyć również należy, że w § 2 pkt 3 oraz § 3 pkt 2 załącznika nr 2 uchwały uzależniono otrzymanie stypendium za szczególne osiągnięcia naukowe oraz stypendium za szczególne osiągnięcia sportowe od aktywnych działań na rzecz szkoły i legitymowania się co najmniej dobrym sprawowaniem w roku szkolnym poprzedzającym przyznanie stypendium. Powyższy warunek należy uznać za naruszający w sposób istotny przepis art. 90t ust. 4 ustawy. W świetle uregulowań art. 90t ust. 4 w zw. z ust. 1 pkt 2 ustawy – jedynie kryterium bycia uczniem uzdolnionym, posiadającym konkretne osiągnięcia lub wyniki w nauce lub sporcie, powinno stanowić podstawę do udzielenia wsparcia w formie stypendium. Ocena z zachowania nie może stanowić przesłanki przyznania pomocy na podstawie wskazanej nomy, albowiem przepis ten *expressis verbis* stanowi, że stypendium jest formą wsparcia adresowaną do „uczniów uzdolnionych”. Ponadto uzależnienie możliwości uzyskania stypendium za szczególne osiągnięcia w nauce lub sporcie od dodatkowej, całkowicie niezależnej i niezwiązanej z tymi osiągnięciami przesłanki w postaci aktywnych działań na rzecz szkoły, nie znajduje oparcia w przepisach ustawy o systemie oświaty.

Katalog spraw przekazanych mocą art. 90t ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy do uregulowania uchwałą rady gminy jest zamknięty i tylko w ramach tego upoważnienia może być regulowany. Nie jest dopuszczalna wykładnia rozszerzająca co do innych kwestii, wykraczających poza upoważnienie ustawowe (vide: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 18 sierpnia 2020 r. sygn. akt II SA/Ol 486/20).

Warto również wskazać, iż Rada Gminy zaniechała określenia wysokości stypendium, co należy traktować jako obligatoryjny element programów uchwalanych na podstawie art. 90t ust. 1 ustawy. Jak wskazuje bowiem art. 90t ust. 4 ustawy w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze. To rada, jak wynika z art. 90t ust. 4 u.s.o., określa formy i zakres pomocy, zatem to rada ustala, czy będzie to pomoc pieniężna, czy rzeczowa oraz jej zakres, pod pojęciem którego mieści się wysokość pomocy pieniężnej.

Powyższe stanowisko zostało zaprezentowane również przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie, gdzie w uzasadnieniu wyroku wskazano, że: (...) jak wynika z art. 90t ust. 4 u.s.o. - organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa formy i zakres pomocy, zatem rada ustala, czy będzie to

pomoc pieniężna, czy rzeczowa oraz jej zakres, pod pojęciem którego mieści się wysokość pomocy pieniężnej. Brak określenia w uchwale zakresu pomocy, tj. wysokości stypendium - stanowi naruszenie prawa" (wyrok z dnia 24 czerwca 2021 r. sygn. akt II SA/OI 210/21).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, iż brak wskazania konkretnej wysokości przyznanego świadczenia skutkuje istotnym naruszeniem prawa.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Agnieszka Krystoń